Motion till riksdagen 1985/86:523

Karin Israelsson och Rosa Östh (c)

Fortsatt giltighet av lagen (1981:50) med bestämmelse om vissa medel avsedda för injektion (prop. 1985/86:148)

I december antog riksdagen ett tillägg till denna lag, 10 §, som gav regeringen möjlighet att för särskilda fall besluta om dispens från lagen för att möjliggöra försöksverksamhet med användning av medel som avses i lagen. Under den tid som lagstiftningen för naturmedel varit i kraft har socialstyrelsen kunnat godta 8 av 9 naturmedel för injektion och 950 av 1 009 övriga naturmedel. Detta talar för att denna prövning ej varit överdrivet restriktiv. Detta arbete har bedrivits på ett sådant sätt att patientsäkerheten inte har ifrågasatts. Det kan inte vara orimligt att kräva att samma säkerhetskrav tillämpas på naturmedel som på läkemedel.

Genom att tillämpa dispensmöjligheter för naturmedel för injektion åsidosätts kraven på att ett preparat som är avsett för injektion skall vara toxikologiskt prövat och steriltestat. Injektion av okontrollerade icke sterila preparat innebär trots allt en potentiell risk för att sjukdomsframkallande mikroorganismer skulle kunna komma att injiceras.

Av kataloger från de företag som tillverkar aktuella medel framgår att det rör sig om ett stort antal preparat från växt- och djurriket. Det framgår ej av preparatbeskrivningarna från vilka djurslag de enskilda preparaten härrör. I enstaka fall anges dock att de utvunnits från människa. Förutom infektionsrisken, inte minst avseende virus, föreligger bl. a. risk för att upprepade injektioner med främmande äggvita kan ge upphov till allergiska reaktioner. Detta talar för att den nuvarande dispensmöjligheten bör upphöra. I stället bör regeringen tillskjuta statsmedel så att naturmedlen får genomgå sedvanlig kontroll vid socialstyrelsens läkemedelsavdelning som då blir avgiftsfri.

De biverkningserfarenheter som åberopas från Västtyskland och Schweiz är tveksamma. Schweiz saknar helt biverkningsrapportering, och biverkningsrapporteringssystemet i Västtyskland är inte på något vis jämförbart med det svenska. Det är dessutom ytterst tveksamt om det västtyska biverkningsrapporteringssystemet ens skulle kunna identifiera biverkningar av naturmedel för injektion.

Om naturmedel kommer att förskrivas vid andra sjukdomstillstånd än våra sjukdomar i terminalt stadium kommer det att vara omöjligt att tillförsäkra patienten rimlig säkerhet, med mindre än att samma säkerhetskrav tillämpas på natur- som på läkemedel.

Läkare i allmän tjänst eller enskild verksamhet skall enligt läkarinstruktionens föreskrift (3 §) meddela patienten de råd och den behandling såvitt möjligt som patientens tillstånd fordrar; detta skall ske i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet.

Det finns enligt ansvarsnämndens remissyttrande två situationer när injektion med naturmedel inte skulle stå i direkt strid med denna föreskrift i läkarinstruktionen. Det ena fallet är om naturmedel ges som komplement till traditionell behandling. Det andra faller avser terminalvård. I andra fall skulle nämnden i sin bedömning knappast komma till annat resultat än att behandlingen skett i strid med vetenskap och beprövad erfarenhet, vilket kan medföra disciplinär påföljd för läkaren. Det förhållandet att en patient själv bett att få bli behandlad med sådant medel rubbar i och för sig inte det som sagts.

Detta är några förhållanden som talar mot att dispensreglerna permanentas tills vidare, och vi anser därför att propositionens förslag avslås.

Hemställan

Med hänvisning till vad som ovan anförts yrkar vi

1. att riksdagen avslår proposition 1985/86:148.
2. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som anförts i motionen rörande kostnadsfri prövning av naturmedel för injektion.

Stockholm den 4 april 1986

Karin Israelsson (c) *Rosa Östh (c)*